https://nrat.ukrintei.ua/en/oczinyuvaty-ne-vidpovid-a-sposib-myslennya-studenta/

ОЦІНЮВАТИ НЕ ВІДПОВІДЬ, А СПОСІБ МИСЛЕННЯ СТУДЕНТА

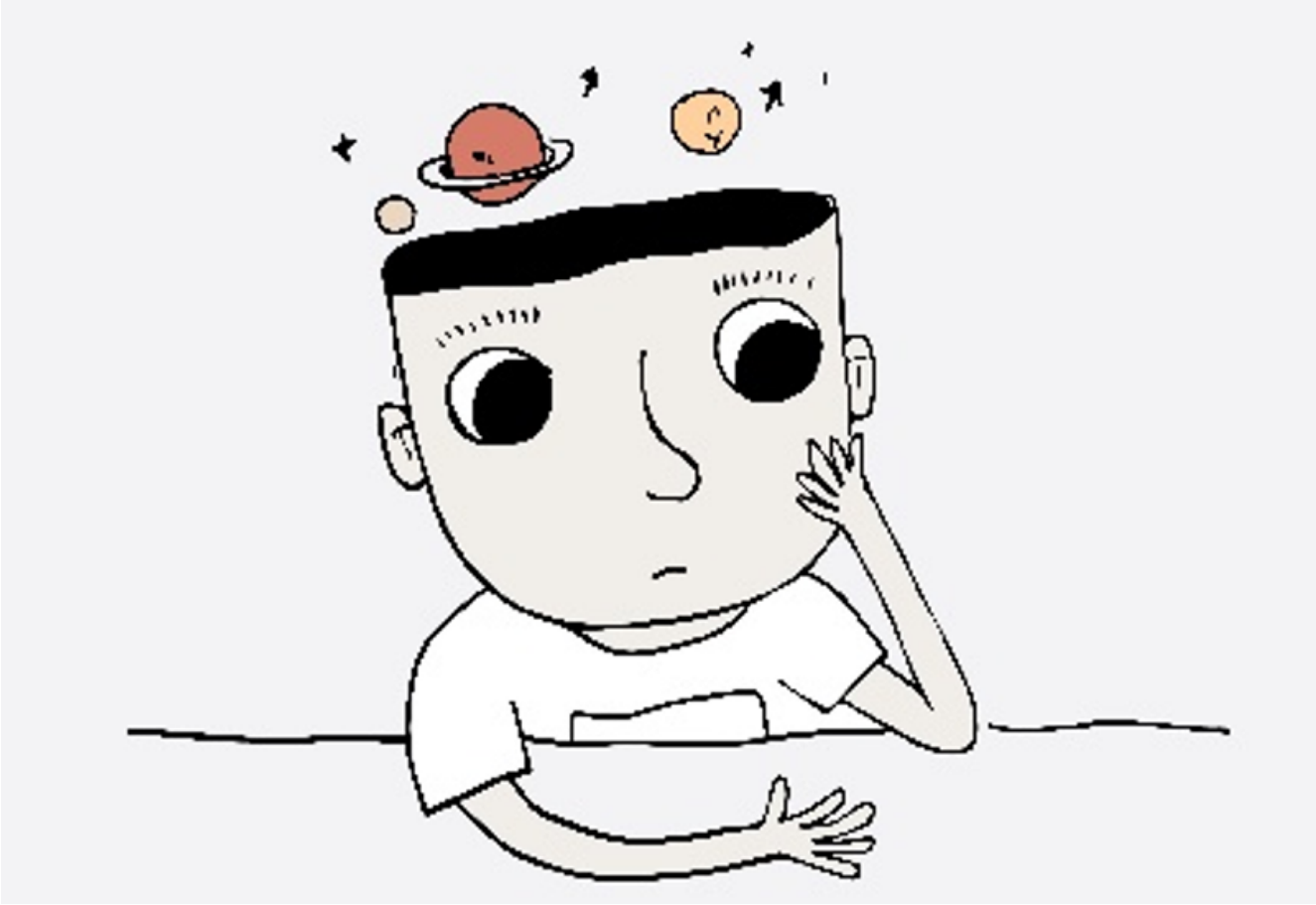

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Ніколь Браунлі «Невеликі зміни в дизайні оцінювання можуть зробити мислення видимим».

У ній автор пропонує поговорити про те, як генеративний штучний інтелект спонукає викладачів переглядати традиційні підходи до оцінювання та переносити увагу з кінцевого результату на процес формування студентських суджень і рішень. Поширення ГШІ виявило давню слабкість багатьох освітніх практик: викладачі часто оцінюють готовий продукт, не маючи достатніх підстав судити про те, як саме студент дійшов до відповідного результату. Значна частина дискусій навколо академічної доброчесності зосереджується на виявленні або обмеженні використання штучного інтелекту, проте такий підхід не усуває головної проблеми. Якщо оцінювання орієнтоване виключно на кінцеву відповідь, викладачеві складно визначити, які саме знання, навички та міркування стоять за нею. Тому ефективною стратегією може бути не посилення контролю, а зміна дизайну завдань. Наприклад, навчальне завдання студентам може полягати у використанні генеративного штучного інтелекту під час

вивчення теорій навчання. Викладач оцінює не підсумковий текст як такий, а повний запис взаємодії з чат-ботом, концентруючись на здатності студента ставити уточнювальні питання, критично оцінювати пояснення, виявляти прогалини в аргументації та поступово формувати більш цілісне розуміння проблеми. Таким чином основним доказом навчання стає процес мислення, а не фінальний результат. В інших варіантах завдань студенти мають пояснювати власні рішення, коментувати ключові етапи роботи та обґрунтовувати вибір певних підходів, а викладач оцінює не безпомилковість виконання, а професійне судження, уміння застосовувати теорію та здатність рефлексувати над власними діями. Цей підхід наближає оцінювання до реальних практик професійної діяльності, де важливим є не лише результат, а й логіка його досягнення. Доволі поширеним є побоювання, що процесно орієнтоване оцінювання вимагатиме від викладачів значно більше часу. Ніколь стверджує, що коли студент демонструє власний хід думок через коментарі, анотації або історію взаємодії з цифровими інструментами, викладачеві легше побачити моменти прийняття рішень і зробити висновок про якість навчання, ніж намагатися реконструювати цей процес за завершеним текстом. Також автор пропонує вимагати від студентів подання чернеток або історії роботи над завданням, коментувати ключові етапи розробки ідей, оцінювати розвиток аргументації, відкрито інтегрувати інструменти штучного інтелекту в освітній процес замість того, щоб намагатись повністю усунути їх з навчального середовища. Матеріал привертає увагу до питання організації університетського оцінювання в контексті стрімкого розвитку цифрових технологій. Якщо вища освіта прагне формувати критичне мислення, професійне судження та здатність ухвалювати обґрунтовані рішення, то ці якості мають ставати не прихованим припущенням, а безпосереднім об’єктом оцінювання та педагогічної уваги.

Детальніше:
https://www.timeshighereducation.com/campus/small-changes-assessment-design-can-make-thinking-visible

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_АкадемДоброчесність #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-06-25

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів